

Reflectarea tradițiilor oieritului la găgăuzi în publicațiile din secolului al XIX-lea – prima jumătate a secolului XX

Irina CÎSSA

Datele referitor la tradițiile oieritului la găgăuzi în publicațiile din secolul XIX – prima jumătate a secolului XX au în mare parte un caracter fragmentar. De regulă, lucrările din această perioadă conțin date despre condițiile natural-geografice ale regiunii, despre tipurile de activitate casnică a populației regiunii. O pondere semnificativă este ocupată de statistici. Printre aceste publicații sunt lucrări de N. N. Murzakevich, A. A. Skalkovsky, S.I. Kornilovich, A. Zashchuk, A. A. Klaus, V.A. Moshkov, N.S. Derzhavin, L.S. Berg și alții. Excepție este lucrarea lui V.A. Moshkov, în care tradițiile oieritului la găgăuzi sunt prezentate mai detaliat. V. A. Moshkov oferă o imagine generală a dezvoltării și rolul oieritului la găgăuzi, metodele de prelucrare a produselor lactate, precum și tradițiile calendaristice, legate de cultura pastorală.

Istoriografia perioadei interbelice (1918–1940) este constituită din studiile istoricilor bulgari și români. Tema tradițiilor oieritului la găgăuzi și bulgari este abordată ocazional. Printre cercetările bulgare un loc semnificativ îl ocupă lucrările lui A. Manov, V. Dyakovich, printre români – M. Dragomir, I. Nistor, etc. Protoiereul M. Chakir descrie ritul sacrificiului animalelor „Kurban”, identifică diverse tipuri ale acestui rit și determină rolul acestuia în cultura spirituală a găgăuzilor.

Lucrările enumerate sunt valoroase pentru cercetarea tradițiilor oieritului, întrucât conțin informații despre activitățile casnice ale populației regiunii în ansamblu, despre locuința, îmbrăcămintea, terminologia păstorilor și, de asemenea, fac posibilă perceperea contextului istoric în care s-a desfășurat dezvoltarea tradițiilor de creștere a oilor la populația coloniilor bulgare în perioadele mai sus menționate.